Cyfarwyddiaeth Adnoddau
Is-adran Archwilio Mewnol

Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol

(ar 28 Chwefror 2025)

CYFLWYNIAD	2
Cefndir	2
Annibyniaeth a Gwrthrychedd	2
Datblygiad Proffesiynol Parhaus	2
Cydymffurfio â Safonau Archwilio	3
Gwybodaeth am Safonau Archwilio Mewnol yn Sector Cyhoeddus y DU	3
CRYNODEB O'R GWAITH A GYFLAWNWYD	4
Gweithgareddau Presennol	4
Adnoddau	8
Cynllun Blynyddol	8
Canfyddiadau Critigol neu Dueddiadau sy'n Dod i'r Amlwg *(Ch4 2024/25 - ar 28.02.2025)*	11
Canfyddiadau Gwerth am Arian *(Ch4 2024/25 - ar 28.02.2025)*	11
PERFFORMIAD ARCHWILIO A GWERTH YCHWANEGOL	11
Gwerth Ychwanegol	11
Perfformiad	12
Gweithredu Cynllun Archwilio	13
Argymhellion	13
CASGLIAD	14

Atodiad A	Statws yr Adroddiad ar 28 Chwefror 2025
Atodiad B	Crynodeb o’r Argymhellion

Paratowyd gan: Chris Pyke, Rheolwr Archwilio

ADRODDIAD CYNNYDD ARCHWILIO MEWNOL

1 CYFLWYNIAD

1.1 Cefndir

Mae’r Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol yn nodi perfformiad o ran y Cynllun Archwilio Mewnol. Mae’n crynhoi’r gwaith a wnaed, yr argymhellion blaenoriaeth a godwyd, y canfyddiadau critigol, tueddiadau sy’n dod i’r amlwg, a chanfyddiadau gwerth am arian perthnasol.

Mae’r adroddiad cynnydd yn cwmpasu’r cyfnod o 1 Ionawr 2025 i 28 Chwefror 2025,ac yn dilyn y diweddariadau a ddarparwyd yn y cyfarfod Pwyllgor diwethaf a gynhaliwyd ar 28 Ionawr 2025. Mae’r adroddiad hwn wedi’i strwythuro i roi crynodeb o weithgareddau archwilio, adnoddau, canlyniadau, a chynnydd a wnaed yn erbyn Cynllun Archwilio 2024/25.

Mae'r Cynllun Archwilio Mewnol yn rhoi’r fframwaith ar gyfer gwaith archwilio bob blwyddyn ac mae'n cyd-fynd â threfniadau llywodraethu corfforaethol y Cyngor, gan ymateb hefyd i unrhyw newidiadau yn y risgiau y mae’r Cyngor yn eu hwynebu yn ystod y flwyddyn.

1.2 Annibyniaeth a gwrthrychedd

Ni chafwyd unrhyw amhariadau ar annibyniaeth na gwrthrychedd dros y cyfnod adrodd. Mae’r is-adran Archwilio Mewnol yn adrodd i’r Rheolwr Archwilio. Cynhelir annibyniaeth sefydliadol gan nad yw'r Rheolwr Archwilio yn gyfrifol am reoli unrhyw swyddogaethau y tu hwnt i'r timau Ymchwilio ac Archwilio Mewnol. Mae'r Rheolwr Archwilio yn adrodd yn weinyddol i'r Pennaeth Cyllid ac yn swyddogaethol i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am faterion sy'n ymwneud ag archwilio.

1.3 Datblygiad Proffesiynol Parhaus

Ar ôl ffurfioli eu hamcanion ar gyfer 2024/25, cwblhaodd y tîm eu hadolygiadau personol canol blwyddyn yn unol â’r amserlenni corfforaethol. Mae yna sylfaen gyffredinol gryf o wybodaeth a sgiliau a gydnabyddir ar draws y Tîm Archwilio Mewnol.

Mae’r tîm wedi dechrau hyfforddiant mewnol ar y safonau archwilio mewnol newydd a'r gofynion cysylltiedig sy'n dod i rym o fis Ebrill 2025 ac mae rhagor o fanylion yn yr adran isod. Mae rhaglen hyfforddi a datblygu wedi'i datblygu, a bydd ei chynnwys craidd yn cael ei

ddarparu i'r holl archwilwyr yn ystod chwarter un 2025/26, trwy hyfforddiant mewnol, sesiynau briffio a deunyddiau darllen. Bydd goruchwylio, monitro ac adolygu yn cael eu defnyddio i ymgorffori'r hyfforddiant a'r datblygiad ar draws y tîm.

1.4 Cydymffurfio â Safonau Archwilio

Mae Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (SAMSC) yn berthnasol i'r gwasanaeth archwilio mewnol tan 31 Mawrth 2025. Mae'r Rheolwr Archwilio yn cwblhau adolygiad mewnol blynyddol o gydymffurfiaeth â'r safonau hyn ac mae'r sefyllfa'n cael ei hadrodd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fel rhan o Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol. Mae hyn yn ychwanegol at y trefniadau a'r adrodd am sicrwydd parhaus mewn adroddiad cynnydd i'r Pwyllgor.

Yn ogystal ag adolygiadau mewnol, mae'r SAMSC yn ei gwneud yn ofynnol i asesiadau allanol gael eu cynnal o leiaf unwaith bob pum mlynedd gan asesydd cymwys, annibynnol neu gan dîm asesu o'r tu allan i'r sefydliad. Cafodd yr asesiad allanol 5 mlynedd diweddaraf ei gwblhau a'i arwain gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ym mis Mawrth 2023, o dan arweiniad Prif Archwilydd Cynghorau Sir Fynwy / Casnewydd. Nid yw'r asesiad wedi nodi unrhyw ddiffyg cydymffurfiad rhannol neu lwyr. Cynigiwyd un cam gweithredu dewisol ac fe'i gweithredwyd, yn ymwneud â chyfathrebu cwmpas ac amcanion yr archwiliad ynghyd â'r risg, o fewn allbynnau archwilio.

1.5 Gwybodaeth am Safonau Archwilio Mewnol yn Sector Cyhoeddus y DU

Yn dilyn y manylion a ddarparwyd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio mewn adroddiadau cynnydd amrywiol, ac yn y sesiwn friffio i Aelodau ar 14 Ionawr 2025, mae crynodeb o'r newidiadau yn y safonau a'r gofynion archwilio fel a ganlyn:

Mae Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (SAMSC) presennol yn cael eu disodli gan:

a. Safonau Archwilio Mewnol Byd-eang (SAMB) - Mae'r Safonau hyn yn disodli Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus ac maent yn berthnasol i Sector Cyhoeddus y DU o fis Ebrill 2025.

yn ddarostyngedig i Ddehongliadau:

b. Y Nodyn Cymhwyso ar gyfer Sector Cyhoeddus y DU (Nodyn Cymhwyso) sydd wedi'i datblygu gan y Bwrdd Cynghori ar Safonau Archwilio Mewnol (IASAB), sydd wedi penderfynu bod y SAMB yn berthnasol i brosesau archwilio mewnol cyrff sector cyhoeddus y DU sy'n ddarostyngedig i rai gofynion a dehongliadau ychwanegol.

c. Cod Ymarfer CIPFA ar gyfer Llywodraethu Archwilio Mewnol yn Llywodraeth Leol y DU (Cod) - Mae hwn yn rhoi’r llwybr i fodloni'r amodau hanfodol ar gyfer llywodraethu a gynhwysir ym Mharth III o SAMB a'r Nodyn Cymhwyso. Dylai'r awdurdod esbonio sut mae'n cydymffurfio â'r Cod yn ei ddatganiad llywodraethu blynyddol.

Cafodd dadansoddiad mewnol o’r bylchau ei gynnal yn ystod chwarter tri, gan ddefnyddio rhestr wirio a gynhyrchwyd ar gyfer adolygiadau cydymffurfio’r sector cyhoeddus. Nodwyd deg cam gweithredu gofynnol fel a ganlyn, y mae pob ohonynt bellach wedi’u cwblhau.

- Diweddaru Siarter Archwilio Mewnol Ddrafft *(wedi'i chynnwys yn agenda 7.2)*
- Diweddaru Strategaeth Archwilio Ddrafft *(wedi'i chynnwys yn agenda 7.2)*
- Paratoi Dogfen Methodolegau Archwilio *(wedi'i chynnwys yn agenda 7.2)*
- Datblygu Cofnod Rheoli Awdurdodiadau Archwilio
- Diweddaru'r Asesiad Ôl-archwilio
- Diweddaru'r Ffurflen Asesiad Risg Rhagarweiniol
- Datblygu Storfa a Chynllun Hyfforddiant Archwilydd SharePoint
- Paratoi Polisi a Gweithdrefn ar Ddefnyddio Gwybodaeth
- Datblygu Ffurflen Dealltwriaeth, Cydymffurfiaeth a Chyfrinachedd Archwilwyr
- Diweddaru templedi Adroddiadau a Chylch Gorchwyl

2 CRYNODEB O’R GWAITH A GYFLAWNWYD

2.1 Gweithgareddau Presennol

Yn ystod 2024/25 hyd yma, blaenoriaethau a dull gweithredu’r Tîm Archwilio Mewnol oedd darparu cyfuniad o arweiniad a chefnogaeth reoli, ac ymgysylltu wedi’i dargedu o'r Cynllun Archwilio.

Mae'r Tîm Archwilio Mewnol wedi parhau i fod ar gael i roi cyngor ac arweiniad ar gynllunio a gweithredu rheolaethau effeithiol a newidiadau i brosesau i sicrhau cydymffurfiaeth a rheolaeth, a threfniadau ar gyfer atal a chanfod twyll yn effeithiol.

Gweithgaredd allweddol yn ystod chwarter un 2024/25 oedd cyhoeddi Hunanasesiad Rheoli Risg (HRhR) wedi’i ddiweddaru ar gyfer archwilio holl ysgolion Caerdydd, ac ymgysylltu â Phenaethiaid a Llywodraethwyr ar y broses a'r gofynion ar gyfer dychwelyd. Roedd angen dychwelyd yr ymatebion yn ystod mis Hydref, ac aethpwyd ar drywydd unrhyw ymatebion na dderbyniwyd i

dargedu cyfranogiad llawn yn yr ymarfer sicrwydd. Ar ôl eu dychwelyd, cafodd yr ymatebion eu hadolygu, rhoddwyd cyngor ac arweiniad, ac mae sampl o 20 ysgol wedi'i dewis ar gyfer ymweliad a phrofion wedi'u targedu i wirio'r honiadau a wnaed a chamau hunanasesu sy'n deillio o'r asesiad. Mae'r ymweliadau hyn ar y gweill ac maent yn flaenoriaeth ar gyfer chwarter pedwar.

Mae'r tabl isod yn dangos rhestr o archwiliadau a'u statws adrodd yn y flwyddyn bresennol hyd at 28 Chwefror 2025, lle cwblhawyd 35 o ymgysylltiadau archwilio newydd hyd at y cam allbwn drafft o leiaf a gorffennwyd 23 o ymgysylltiadau archwilio o'r flwyddyn flaenorol. Dangosir crynodeb o'r allbynnau a'r farn archwilio yn y flwyddyn dan sylw isod

Ffigur 1. Allbynnau a barn archwilio (ar 28 Chwefror 2025)

Statws	Nifer yr archwiliadau a gwblhawyd	Barn				
		Effeithiol	Effeithiol gyda lle i wella	Annigonol ac angen gwelliant mawr	Anfoddhaol	Ni roddwyd barn
Drafft	13	1	6	4	0	2
Terfynol	45	5	21	7	1	11
CYFANSWM	58	6	27	11	1	13
	35	Ymgysylltiadau Archwilio Newydd a gwblhawyd				
	23	Ymgysylltiadau Archwilio a orffennwyd o 2023/24				

Ffigur 2. Allbynnau a barn archwilio 2024/25 (ar 28 Chwefror 2025)

Rhif	Ymgysylltiad Archwilio Sicrwydd	Barn Archwilio
1.	Camau Dilynol - Gwasanaethau Trafnidiaeth Canolog	Effeithiol
2.	Dyraniadau, gosodiadau a lleoedd gwag	
3.	Rheoli risg Newid Hinsawdd	Effeithiol gyda lle i wella
4.	Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr	
5.	Pridiannau Tir	
6.	Tîm Dyletswydd Argyfwng	
7.	Gwasanaethau Glanhau	
8.	Gorfodi Parcio Sifil	
9.	Rheoli Trysorlys	
10.	BT / LTLl / CGDG	
11.	Taliadau Cydnabyddiaeth a Lwfansau Aelodau	
12.	Pontydd pwyso	
13.	Derbyn i Ysgolion	
14.	Anghenion Dysgu Ychwanegol	

Rhif	Ymgysylltiad Archwilio Sicrwydd	Barn Archwilio
15.	Cartref Plant Falconwood	
16.	Cynilion Plant (Arian Poced)	
17.	Ysgol Gynradd Coryton	
18.	Ysgol Gynradd Danescourt	
19.	Ysgol Gynradd Pentre-baen	Annigonol, angen gwelliant mawr
20.	Siop Sbwriel Caban - Rheoli Contract	
21.	Storfeydd Ffordd Lamby	
22.	Storfa Offer ar y Cyd	
23.	Atgyweiriadau a Chynnal a Chadw Adeiladau	
24.	Rheolaethau Caffael o Dan Drothwy'r Tendr	
25.	Parciau	
	Gwaith Archwilio gyda 'Dim Barn'	
26.	Cydbwyllgorau - Prosiect Gwyrdd	Ymgynghoriaeth, ardystiad, cyngor ac arweiniad
27.	Cydbwyllgorau – Awdurdod Iechyd Porthladd	
28.	Cydbwyllgorau - Archifau Morgannwg	
29.	Grant Gwella Addysg 2023/24	
30.	Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Caerdydd 2023/24	
31.	Cyflogres ac AD – HRhR	Hunanasesiadau Rheoli Risg
32.	Taliadau a Phrosesau Prynu - HRhR	
33.	Adolygiad Cynghorol Storfeydd Brindley Road	Adolygiadau Cynghorol
34.	Adolygiad ar ôl cau Neuadd Dewi Sant	
35.	RPA Cynghorol	
	Archwiliadau wedi'u Cwblhau o'r Flwyddyn Flaenorol	
36.	Rheoli Perfformiad - Pobl a Chymunedau	Effeithiol
37.	Prif Gyfrifyddu	
38.	Taliadau a Phrosesau Prynu	
39.	Diogelwch cymunedol	
40.	Parhad Busnes	Effeithiol gyda lle i wella
41.	Copïau Wrth Gefn ac Adfer Data	
42.	Ysgol Uwchradd Cathays	
43.	Ysgol Uwchradd Woodlands	
44.	Rheoli Digwyddiadau (Cyngor Caerdydd)	

Rhif	Ymgysylltiad Archwilio Sicrwydd	Barn Archwilio
45.	Archwiliad Crud i'r Bedd	
46.	Taliadau Uniongyrchol	
47.	Glanhau Strydoedd	
48.	Goramser yn y Gwasanaethau Ailgylchu a Chymdogaeth	
49.	Cynnal a Chadw Adeiladau	
50.	Ysgol Gynradd Draenen Pen-y-graig	
51.	Seiberddiogelwch (Ysgolion) – Technoleg a Reolir gan TGCh	Annigonol, angen gwelliant mawr
52.	Ysgol Gynradd Kitchener	
53.	Cardiau Prynu	
54.	Ysgol Gynradd y Tyllgoed	
55.	Cartref Plant Falconwood	Anfoddhaol
56.	Gweithredu meddalwedd pont bwyso newydd	Dim barn - Adolygiadau Cynghorol
57.	Caffael Technoleg Addysg Ysgolion	
58.	Rheolaethau Arlwyo Ysgolion	

Yn ogystal â'r tabl uchod, mae'r allbynnau na roddwyd barn sicrwydd arnynt a'r rhesymau dros hynny fel a ganlyn:

Ffigur 3. Archwiliadau cyflawn heb farn sicrwydd (ar 28 Chwefror 2025)

Archwiliad	Sylwadau
Cydbwyllgorau - Prosiect Gwyrdd	Gwaith i gefnogi cwblhau'r Datganiad Cyfrifon, 2023/24
Cydbwyllgorau – Awdurdod Iechyd Porthladd	
Cydbwyllgorau - Archifau Morgannwg	
Grant Gwella Addysg 2023/24	Ardystio grant
Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Caerdydd 2023/24	
Cyflogres ac AD – HRhR	Adolygiadau Hunanasesiad Rheoli Risg (HRhR)
Taliadau a Phrosesau Prynu - HRhR	
Gweithredu meddalwedd pont bwyso newydd	Adolygiadau Archwilio Cynghorol
Caffael Technoleg Addysg Ysgolion	
Rheolaethau Arlwyo Ysgolion	
Adolygiad Cynghorol Storfeydd Brindley Road	
Adolygiad ar ôl cau Neuadd Dewi Sant	
RPA Cynghorol	

Dangosir statws yr adroddiad ar gyfer y flwyddyn hyd yn hyn yn **Atodiad A.**

2.2 Adnoddau

Mae'r pwyllgor wedi cael gwybod yn flaenorol am gyfnod absenoldeb y Rheolwr Archwilio yn ystod Gorffennaf ac Awst ac am ostyngiad pellach hysbys yng nghapasiti’r tîm yn ystod chwarter pedwar, gan fod aelod o'r tîm yn derbyn triniaeth feddygol wedi'i chynllunio a fydd yn gofyn am absenoldeb hirdymor o'r gwaith. Nid oes unrhyw absenoldebau hirdymor pellach i'w hadrodd.

Ni fu unrhyw newidiadau i'r sefydliad yn ystod y cyfnod adrodd, ac mae'r holl swyddi wedi’u llenwi. Gan fod pob archwilydd gweithredol a’r cynorthwy-ydd archwilio yn cofnodi’r holl amser gwirioneddol a weithiwyd, mae gwybodaeth rheoli ddefnyddiol ar gael at ddibenion cynllunio, monitro ac adrodd. Roedd data taflenni amser yn cynnwys 1,297 diwrnod taladwy yn y flwyddyn hyd yma, yn erbyn cynllun pro-rata o 1,373 diwrnod (cyfrifir y diwrnodau pro-rata fel cyfartaledd chwarterol hafal o ddiwrnodau sydd ar gael am y flwyddyn gyfan).

Mae amser ar gael at ddibenion datblygu archwilio, ac mae un Archwilydd yn astudio at y Cymhwyster Archwilydd Systemau Gwybodaeth Ardystiedig gydag ISACA.

2.3 Cynllun blynyddol

Cymeradwyodd y Pwyllgor Gynllun Archwilio 2024/25 yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2024. Er y caiff ei bennu’n flynyddol, mae’r Cynllun Archwilio’n addasadwy ac yn ymatebol a bydd yn destun asesiadau risg parhaus, blaenoriaethu ac adolygiadau drwy gydol y flwyddyn er mwyn cael y sicrwydd a’r cymorth gorau posibl gan reolwyr. Mae’n bosibl y caiff newidiadau yn ystod y flwyddyn eu cyflwyno, lle y bo’n briodol, er mwyn ymateb i risgiau a materion sy’n dod i’r amlwg wrth i’r flwyddyn fynd yn ei blaen.

Mae un archwiliad cynghorol wedi'i ychwanegu at y Cynllun Archwilio, dan ddirprwyaeth y Rheolwr Archwilio i gymeradwyo ymgysylltiadau archwilio newydd o 10 diwrnod archwilio neu lai. Mae'r archwiliad cynghorol yn ymwneud â phrosiect awtomeiddio prosesau roboteg mewn cyfrifon taladwy, i ddefnyddio gweithwyr rhithwir (botiaid) i lanlwytho anfonebau a mewnbynnu'r data sy’n cael ei echdynnu i mewn i SAP. Mae arweinydd archwilio TG y Cyngor wedi rhoi cyngor cychwynnol, ac mae gwaith cynghorol pellach wedi'i gynnwys yng Nghynllun Archwilio drafft 2025/26, a fydd yn symud ymlaen i'r cam profi yn yr amgylchedd Cynhyrchu ar gyfer SAP.

Ar ôl cyflwyno pro rata is o'r cynllun archwilio yn chwarter un, nad yw'n anghyffredin wrth i bortffolio newydd o ymgysylltiadau archwilio gael eu gweithio arnynt, y bwriad oedd cynyddu cyflawniad y cynllun archwilio yn chwarter dau. Fodd bynnag, cafodd cyfnod absenoldeb y Rheolwr Archwilio effaith anochel ac roedd yn golygu nad oedd cynnydd cynllun archwilio chwarter dau yn cynyddu'n gymesur, o gymharu â chwarter un. Cafwyd lefel adfer targedig o gynnydd o ran y cynllun archwilio yn chwarter tri, ac mae'r dangosyddion perfformiad i'w gweld yn ffigur 7, yn Adran 3.2 – Perfformiad, a bydd ymdrech ar y cyd yn dilyn yn chwarter pedwar i wneud y mwyaf o'r cwmpas archwilio mewn meysydd allweddol.

Ar 26 Tachwedd 2024, cymeradwyodd y Pwyllgor 27 o archwiliadau i'w gohirio. Roedd hyn yn rhan o ddull blaenoriaethu i ddarparu barn archwilio flynyddol archwiliad llawn, trwy brofi systemau sylfaenol yn ddigonol, sicrhau digon o sylw mewn perthynas â meysydd archwilio llywodraethu corfforaethol wedi'u cynllunio a lledaeniad priodol o waith archwilio lefel gwasanaeth.

Bydd y pwyllgor yn ymwybodol bod y gyfran darged o'r cynllun i'w gwblhau yn 2024/25 wedi'i gosod ar 70%. Fodd bynnag, o ystyried y problemau capasiti y cyfeirir atynt yn adran 2.2 – Adnoddau, er y bydd pob ymdrech yn cael ei wneud i gyflawni cymaint o'r gwaith archwilio â phosibl, ni fydd y targed yn cael ei gyflawni.

Mae gwaith wedi bod ar y gweill ar 37 o archwiliadau yn ystod chwarter 4, sy'n golygu bod 61% o'r cynllun archwilio wedi cael ei weithio arno ar adeg adrodd. Y bwriad yw cyhoeddi'r mwyafrif o'r archwiliadau hyn cyn diwedd mis Mawrth, a bydd unrhyw un nad yw'n cael ei gwblhau erbyn y dyddiad hwn yn cael ei gwblhau ar ddechrau 2025/26. Mae'r sefyllfa wedi'i chrynhoi yn ffigur 4 isod.

Ffigur 4. Archwiliadau wedi'u targedu ar gyfer eu cwblhau yn ystod chwarter pedwar

Aseiniad	Maes y Cynllun	Statws ar 28 Chwefror 2025
Rhaglenni a Phrosiectau	Archwiliadau Corfforaethol	Gwaith maes gweithredol
Datgan Buddiannau		
Taliadau a Phrosesau Prynu - Profi yn ystod y flwyddyn		
Menter Twyll Genedlaethol		
Cyflogres ac AD – Profi yn Ystod y Flwyddyn	Systemau Sylfaenol	Gwaith maes gweithredol
Adennill Incwm (gan gynnwys Beilïod)		
Cynilion Plant (Arian Poced)	Archwiliadau Ysgolion	Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
Ysgol Gynradd Coryton		
Ysgol Gynradd Danescourt		
Ysgol Uwchradd yr Eglwys yng Nghymru Teilo Sant		Adolygiad o'r Archwiliad
Ysgol Gynradd y Tyllgoed		
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Holl Seintiau		
Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr		Gwaith maes gweithredol
Ysgol Uwchradd Llanisien		
Ysgol Gynradd Tredelerch		
Ysgol Uwchradd Gatholig Corpus Christi		
Ysgol Hamadryad		
Ysgol Gynradd Llanedern		
Ysgol Gynradd Tongwynlais		
Ysgol Greenhill		
Ysgol Gynradd Llys-faen		
Ysgol Uwchradd Caerdydd		
Ysgol Uwchradd Radur		Cynllunio Archwilio
Ysgol Gynradd Gabalfa		
Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Edern		
Ysgol Meadowbank		
Ysgol Gynradd Sant Padrig		
Gofal Preswyl	Archwiliadau o Wasanaethau Penodol	Gwaith maes gweithredol
Cynnal a Chadw Priffyrdd		
Adolygiad Cynghorol Ffreutur y Castell		Adolygiad o'r Archwiliad
Gwasanaethau Llywodraethwyr		Cynllunio Archwilio
Gofal Cartref		
Lleoliadau Anghofrestredig		

Aseiniad	Maes y Cynllun	Statws ar 28 Chwefror 2025
Motocross Caerdydd		
Datblygu Tai ac Adfywio - Llywodraethu Prosiectau Mawr		
Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Caerdydd 23/24	Grantiau / Ardystio	Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi
RPA Cynghorol	Archwiliad Cynghorol	Cyngor a Roddwyd

Caiff archwiliadau bob amser eu dyrannu ar sail sicrwydd uchaf gydag ehangder digonol i liniaru unrhyw risg wrth ddarparu barn archwilio lawn ar amgylchedd rheoli'r Cyngor ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Dangosir mesurau perfformiad yn adran 3.2 'perfformiad'.

Yn ogystal ag ymgysylltu â Chyfarwyddwyr ar gyflawni'r Cynllun Archwilio ar gyfer 2024/25, mae pob cyfarwyddwr wedi bod yn ymwneud â datblygu Cynllun Archwilio drafft 2025/26. Ceir mwy o fanylion yn y papurau ar gyfer eitem 7.2 ar yr agenda.

2.4 Canfyddiadau Critigol neu Dueddiadau sy'n Dod i'r Amlwg *(Ch4 2024/25 – (ar 28 Chwefror 2025)*

Mae'n braf adrodd nad oes unrhyw adroddiad drafft wedi cael ei gyhoeddi gyda'r farn 'annigonol ac angen gwelliant mawr' nac anfoddhaol yn ystod chwarter pedwar, ar 28 Chwefror 2025.

2.5 Canfyddiadau Gwerth am Arian *(Ch4 2024/25 - ar 28 Chwefror 2025)*

Ni chwblhawyd unrhyw archwiliadau ar y thema gwerth am arian yn ystod y cyfnod adrodd. Mae gan fwyafrif llethol yr archwiliadau a gynhaliwyd gan y tîm amcanion sy'n cwmpasu sicrwydd gwerth am arian, sy'n cynnig lefel foddhaol gyffredinol o sicrwydd ar gyfer y cyfnod adrodd. Fodd bynnag, o fewn archwiliad â barn sicrwydd is, byddai bylchau rheoli y mae angen mynd i'r afael â hwy er mwyn rhoi sicrwydd bod amcanion y gwasanaethau hyn yn cael y sylw priodol o ran cyfuniad o ddarbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.

3 PERFFORMIAD ARCHWILIO A GWERTH YCHWANEGOL

3.1 Gwerth Ychwanegol

Mae cyfarfodydd Rheolwr Cysylltiadau wedi parhau i gael eu cynnal bob chwarter gyda Chyfarwyddwyr a'u cynrychiolwyr yn ystod 2024/25. Canolbwyntiwyd yn benodol ar ddeall y blaenoriaethau a'r risgiau o fewn pob tîm rheoli, a'r newidiadau i systemau neu brosesau a gynlluniwyd neu sydd ar y gweill, er mwyn cyfarwyddo cyngor archwilio a llywio'r gwaith o gynllunio digwyddiadau archwilio.

Mae adborth gan gleientiaid archwilio wedi bod yn gadarnhaol gyda boddhad o 100% a chyda 93% o gleientiaid yn sgorio meysydd eu harchwiliad fel da neu ardderchog. Fel yr adroddwyd yn chwarter un, dim ond un cleient a nododd nad oedd ei archwiliad wedi ychwanegu gwerth. Cymerwyd camau dilynol ac roedd hyn yn ymwneud â theimladau am rai sgiliau archwilio meddalach sydd wedi cael eu trafod gyda'r archwilydd fel rhan o'i ddatblygiad parhaus.

Yn yr allbynnau archwilio a gyhoeddwyd hyd yma (ar 28 Chwefror 2025), gwnaed 239 o argymhellion, a chytunwyd ar 118 o'r rhain mewn adroddiad terfynol. Mae'r holl argymhellion eraill yn cael eu hystyried gan gleientiaid archwilio trwy allbynnau archwilio drafft. Mae'r rhain wedi eu crynhoi isod:

Ffigur 5. Argymhellion a godwyd ac a gytunwyd

Sgôr	Argymhellion a wnaed	Argymhellion a gytunwyd	Argymhellion sy'n cael eu hystyried
Coch	14	6	8
Coch / oren	104	55	49
Oren / gwyrdd	98	48	50
Gwyrdd	23	12	11
CYFANSWM	239	121	118

3.2 Perfformiad

Fel yr amlinellir yn adran 2.1 ('Gweithgareddau Presennol'), blaenoriaethau a dull y tîm archwilio yn ystod y flwyddyn hyd yn hyn oedd darparu cyfuniad o gymorth rheoli drwy ymgynghori ac ymgysylltu mewn meysydd risg uchel, a dechrau cyflawni ymrwymiadau sicrwydd o'r Cynllun Archwilio.

Darparwyd y sefyllfa o ran perfformiad parthed chwarter tri i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ym mis Ionawr 2025, gyda sylwebaeth berthnasol, ac fe'i darperir isod i gyfeirio ati cyn ystadegau chwarter pedwar a gaiff eu coladu ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol.

Ffocws craidd y tîm yn ystod chwarter pedwar yw cyflawni'r rhan fwyaf o'r digwyddiadau archwilio a restrir yn ffigur 4 i'r cam adrodd drafft. Bydd hyn yn rhoi lefel gref o sylw i'r farn flynyddol gan y Rheolwr Archwilio ar amgylchedd rheoli'r Cyngor.

Ochr yn ochr â'r gwaith hwn, canolbwyntir ar gwblhau archwiliadau yn brydlon a chyflawni argymhellion archwilio o fewn yr amserlenni gofynnol. Mynychodd y Rheolwr Archwilio gyfarfod yr Uwch Dîm Rheoli ar 11 Mawrth 2025 i ddarparu dadansoddiad perthnasol, i drafod perfformiad, ac i bwysleisio pwysigrwydd gwell sylw gan reolwyr yn y meysydd hyn.

Ffigur 6. Perfformiad yn erbyn targedau 2024/25 (hyd yma)

Dangosydd Perfformiad	Canlyniad 2023/24	Targed 2024/25	Canlyniad Ch1	Canlyniad Ch2	Canlyniad Ch3
Canran y Cynllun Archwilio a gwblhawyd	62%	70%	8%	16%	28%
Nifer cyfartalog y diwrnodau archwilio cynhyrchiol fesul CALl	131	150	37	72	106
Nifer cyfartalog yr archwiliadau wedi'u cwblhau fesul CALl	7.93	9	1.67	3.46	4.02
Canran yr allbynnau archwilio drafft a gyflawnwyd o fewn pedair wythnos	96%	90%	100%	88%	90%
Canran yr argymhellion archwilio a roddwyd ar waith o fewn yr amserlen y cytunwyd arni	74%	80%	76%	66%	62%

3.4 Gweithredu'r Cynllun Archwilio

Yn ogystal â monitro a rheoli nifer yr archwiliadau a gynhelir, caiff archwiliadau eu dyrannu er mwyn sicrhau bod sicrwydd eang erbyn diwedd y flwyddyn ariannol, a bod hwnnw'n sail ar gyfer barn flynyddol y Rheolwr Archwilio.

Fel yr amlinellwyd yn adran 2.1 – Gweithgareddau Presennol, cwblhawyd tri deg pump o ymgysylltiadau archwilio newydd, ar 28 Chwefror 2025.

3.5 Argymhellion

Darperir crynodeb o'r argymhellion archwilio a'r cynnydd ar y dyddiad adrodd o fewn **Atodiad B**. Mae tracwyr argymhellion llawn ar yr argymhellion sydd ar agor, a'r rhai a gwblhawyd ers y pwyllgor diwethaf, ar gael i Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio drwy wefan SharePoint er gwybodaeth ac i gyfeirio atynt.

Ffigur 7. Dyddiadau diwygiedig ar gyfer rhoi argymhellion ar waith a'r statws

Cyfarwyddiaeth / Categori Archwilio	Nifer yr argymhellion gyda dyddiadau diwygiedig	Camau gweithredu bellach wedi'u rhoi ar waith	Camau gweithredu ar agor o hyd
Sylfaenol	18	13	5
Corfforaethol	49	24	25
Allanol a grantiau	5	5	0
Gwasanaethau Oedolion, Tai a Chymunedau	20	15	5
Gwasanaethau Plant	28	27	1
Datblygu Economaidd	61	49	12
Addysg a Dysgu Gydol Oes	36	24	12

Cyfarwyddiaeth / Categori Archwilio	Nifer yr argymhellion gyda dyddiadau diwygiedig	Camau gweithredu bellach wedi'u rhoi ar waith	Camau gweithredu ar agor o hyd
Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	35	33	2
Pobl a Chymunedau	1	1	0
Adnoddau	48	41	7
Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol	7	7	0
Rheoli Gwastraff	3	3	0
	311	242	69
Ysgolion	259	209	50
CYFANSWM	570	451	119

DS - Dylid nodi bod y tabl uchod yn cynrychioli'r sefyllfa ar 28 Chwefror 2025, tra bo atodiadau'r traciwr argymhellion yn dangos y sefyllfa fanwl yn erbyn pob argymhelliad ar y dyddiad agosaf posibl i bob cyfarfod Pwyllgor.

4 CASGLIAD

4.1 Crynodeb

Yn ystod chwarter tri 2024/25, blaenoriaethau a dull gweithredu'r tîm archwilio oedd darparu cyfuniad o arweiniad a chefnogaeth reoli, ac ymgysylltu wedi'i dargedu o'r Cynllun Archwilio.

Mae'r pwyllgor yn ymwybodol o faterion sydd wedi effeithio ar gapasiti'r tîm archwilio yn ystod y flwyddyn, a effeithiodd yn sylweddol ar gyflawni'r cynllun archwilio yn chwarteri un a dau. Cafwyd lefel dargedig o adfer pro rata o ran cynnydd y cynllun archwilio yn chwarter tri, ac ar yr adeg honno pennwyd blaenoriaethu'r cynllun, ac mae ymdrech gydgysylltiedig yn cael ei wneud yn ystod chwarter pedwar i wneud y mwyaf o'r cwmpas archwilio mewn meysydd allweddol.

Cafodd y gyfran darged o'r cynllun i'w gwblhau yn 2024/25 ei gosod ar 70%. Fodd bynnag, o ystyried y problemau capasiti y cyfeirir atynt yn adran 2.2 – Adnoddau, er y bydd pob ymdrech yn cael ei wneud i gyflawni cymaint o'r gwaith archwilio â phosibl, ni fydd y targed yn cael ei gyflawni. Mae gwaith wedi bod ar y gweill ar 37 o archwiliadau yn ystod chwarter 4, sy'n golygu y gweithiwyd ar 61% o'r cynllun archwilio ar adeg adrodd. Y bwriad yw cyhoeddi'r mwyafrif o'r archwiliadau hyn cyn diwedd mis Mawrth, a bydd unrhyw un nad yw'n cael ei gwblhau erbyn y dyddiad hwn yn cael ei gwblhau ar ddechrau 2025/26.

Statws yr Adroddiad (fel ar 28 Chwefror 2025)

Statws yr Adroddiad (fel ar 28 Chwefror 2025)

Barn Archwilio	Maes Archwilio	Argymhellion Risg Uchel		Statws (Os nad yw wedi'i Gwblhau)
		Arfaethedig	Cytunwyd	
	Sylfaenol / Uchel			
Effeithiol	Prosesau Cyflogres ac AD (dygwyd ymlaen)			Drafft
	Rheoli Perfformiad - Pobl a Chymunedau (dygwyd ymlaen)			
	Taliadau a Phrosesau Prynu (dygwyd ymlaen)			
	Prif Gyfrifyddu (dygwyd ymlaen)			
Effeithiol gyda lle i wella	Rheoli Risg Newid Hinsawdd			Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
	Rheoli Trysorlys (dygwyd ymlaen)			
	Parhad Busnes (dygwyd ymlaen)			
	Archwiliad Crud i'r Bedd (dygwyd ymlaen)			
	Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr			
	Pridiannau Tir			
	BT / LTLl / CGDG			
Annigonol ac angen gwelliant mawr	Storfeydd Ffordd Lamby	1		Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
	Rheolaethau Caffael o Dan Drothwy'r Tendr			
	Seiberddiogelwch (Ysgolion) – Technoleg a Reolir gan TGCh (dygwyd ymlaen)	1	1	
	Cardiau Prynu (dygwyd ymlaen)	1	1	
	Siop Sbwriel Caban - Rheoli Contract	1	1	
	Ysgol Gynradd Pentre-baen	2	2	
	Canolig			
Effeithiol	Dyraniadau, gosodiadau a lleoedd gwag (dygwyd ymlaen)			Drafft wedi'i Gyhoeddi
	Camau Dilynol - Gwasanaethau Trafnidiaeth Canolog			
	Diogelwch Cymunedol (dygwyd ymlaen)			
Effeithiol gyda lle i wella	Rheoli Cyfleusterau / Cynnal Adeilad (dygwyd ymlaen)			Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
	Goramser Rheoli Gwastraff (dygwyd ymlaen)			
	Taliadau Uniongyrchol - Plant ac Oedolion (dygwyd ymlaen)			
	Tîm Dyletswydd Argyfwng			
	Cynilion Plant (Arian Poced)			

Barn Archwilio	Maes Archwilio	Argymhellion Risg Uchel		Statws (Os nad yw wedi'i Gwblhau)
		Arfaethedig	Cytunwyd	
	Ysgol Gynradd Coryton			
	Ysgol Gynradd Danescourt			
	Copïau Wrth Gefn ac Adfer Data (dygwyd ymlaen)			
	Ysgol Uwchradd Cathays (dygwyd ymlaen)			
	Glanhau Strydoedd (dygwyd ymlaen)			
	Ysgol Gynradd Draenen Pen-y-graig (dygwyd ymlaen)			
	Rheoli digwyddiadau (dygwyd ymlaen)			
	Ysgol Uwchradd Woodlands (dygwyd ymlaen)			
	Gwasanaethau Glanhau			
	Gorfodi Parcio Sifil			
	Taliadau Cydnabyddiaeth a Lwfansau Aelodau			
	Pontydd pwyso			
	Derbyn i Ysgolion (dygwyd ymlaen)			
	ADY			
	Cartref Plant Falconwood - camau dilynol			
Annigonol ac angen gwelliant mawr	Atgyweiriadau a Chynnal a Chadw Adeiladau	2		Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
	Parciau	3		
	Ysgol Gynradd Kitchener (dygwyd ymlaen)	1	1	
	Ysgol Gynradd y Tyllgoed (dygwyd ymlaen)	1	1	
	Storfa Offer ar y Cyd	1	1	
Anfoddhaol	Cartref Plant Falconwood (dygwyd ymlaen)	4	4	
	Grantiau / Cyfrifon / Cyrff Allanol			
Dim barn sicrwydd wedi'i rhoi	Adolygiad Cynghorol Storfeydd Brindley Road	2		Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
	Adolygiad ar ôl cau Neuadd Dewi Sant			
	Awtomeiddio Prosesau Robotaidd Cynghorol			
	Caffael Technoleg Addysg Ysgolion (dygwyd ymlaen)	2	2	
	Rheolaethau Arlwyo Ysgolion (dygwyd ymlaen)	2	2	
	Gweithredu meddalwedd pont bwyso newydd (dygwyd ymlaen)	2	2	
	Cydbwyllgorau - Prosiect Gwyrdd	Datganiad Adolygiadau Cyfrifon / Ardystiadau / Cymorth		
	Cydbwyllgorau – Awdurdod Iechyd Porthladd			
	Cydbwyllgorau - Archifau Morgannwg			

Barn Archwilio	Maes Archwilio	Argymhellion Risg Uchel		Statws (Os nad yw wedi'i Gwblhau)
		Arfaethedig	Cytunwyd	
	Grant Gwella Addysg 2023/24			
	Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Caerdydd 2023/24			
	Cyflogres ac AD – HRhR	Adolygiadau HRhR		
	Taliadau a Phrosesau Prynu - HRhR			

Crynodeb o Argymhellion - (Argymhellion agored 'Coch' a 'Choch / Oren')

				'argymhellion agored' - yn ôl sgôr sicrwydd archwiliad					'argymhelliad agored' yn ôl statws			
Cyfarwyddiaeth / Adran	**Nifer yr Archwiliadau**	**Nifer yr Argymhellion Coch**	**Nifer yr Argymhellion Coch/Oren**	**Nifer yr Argymhellion Effeithiol**	**Nifer yr Argymhellion Effeithiol gyda Lle i Wella**	**Nifer yr Argymhellion Annigonol ac Angen Gwelliant Mawr**	**Nifer yr Argymhellion Anfoddhaol**	**Nifer yr Argymhellion Dd/B**	**Nifer yr Argymhellion â Dyddiad Gweithredu Diwygiedig**	**Nifer yr Argymhellion lle mae'r dyddiad gweithredu wedi pasio**	**Dyddiad targed presennol ddim ar y gweill**	
Gwasanaethau Cymdeithasol Oedolion, Cymunedau a Thai	4	1	7		5	3			4	1	7	*1 - cam gweithredu hwyr, lle mae angen diweddariad*
Gwasanaethau Plant	1	1				1			1	1	0	*1 - dyddiad cam gweithredu wedi mynd heibio lle gofynnwyd am dystiolaeth er mwyn cau'r cam*
Llywodraethu Corfforaethol	9	2	13		8	7			14	1	14	*1 - cam gweithredu hwyr, lle mae angen diweddariad*
Datblygu Economaidd	9	2	19		8	5		8	7	9	12	*9 - camau gweithredu hwyr, lle mae angen diweddariad* *8 - Amherthnasol - yn ymwneud ag Archwiliadau Cynghorol*
Addysg a Dysgu Gydol Oes	7	6	38		3	5		36	10	36	8	*5 - camau gweithredu hwyr, lle gofynnir am dystiolaeth er mwyn cau'r cam* *31 - camau gweithredu hwyr, lle mae angen diweddariad* *36 - Dd/B - yn ymwneud ag Archwiliadau Cynghorol*
Addysg a Dysgu Gydol Oes - Ysgolion	16	3	44		27	20			24	36	11	*26 - camau gweithredu hwyr, lle mae angen diweddariad* *5 - camau gweithredu hwyr, lle mae Archwilio yn cydlynu â'r ysgol* *5 - camau gweithredu hwyr, aros am dystiolaeth er mwyn cau'r camau gweithredu*
Allanol a Grantiau												
Sylfaenol (Adnoddau)												
Pobl a Chymunedau												
Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	2		3		3				0	1	2	*1 - cam gweithredu hwyr, lle mae angen diweddariad*
Adnoddau	2		3		1	2			2	3	0	*3 - camau gweithredu hwyr, lle mae angen diweddariad*
CYFANSYMIAU	**50**	**15**	**127**	**0**	**55**	**43**	**0**	**44**	**62**	**88**	**54**	